

ISSN 1831-1296



EUROPOS AUDITO RŪMAI



METINĖ VEIKLOS
ATASKAITA

2010

LT

***Europe Direct* – tai paslauga, padėsianti Jums rasti atsakymus
į klausimus apie Europos Sąjungą**

Informacija teikiama nemokamai telefonu (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Kai kurie mobiliojo ryšio operatoriai neteikia paslaugos skambinti 00 800 numeriu arba šie skambučiai yra mokami.

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji prieinama per portalą EUROPA (<http://europa.eu>).

Katalogo duomenys pateikiami šio leidinio pabaigoje.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2011

ISBN 978-92-9237-100-5

doi:10.2865/97515

© Europos Sąjunga, 2011

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Printed in Belgium

SPAUDINTA POPIERIUIJE, BALINTAME NENAUDOJANT ELEMENTINIO CHLORO (ECF)



Europos Audito Rūmai

METINĖ VEIKLOS ATASKAITA



EUROPOS AUDITO RŪMAI

MISIJA

Europos Audito Rūmai yra Sutartimi įsteigta ES institucija, įgaliota atlikti ES finansų auditą. Kaip ES išorės auditorius Audito Rūmai padeda gerinti ES finansų valdymą ir, skatindami atskaitingumą ir skaidrumą, atlieka nepriklausomo Sąjungos piliečių finansinių interesų sergėtojo vaidmenį.

VIZIJA

Pripažįstami dėl jų principingumo ir nešališkumo, gerbiami už profesionalumą bei darbo kokybę ir poveikį, nepriklausomi ir dinamiški Audito Rūmai padeda suinteresuotosioms šalims tobulinti ES finansų valdymą.

VERTYBĖS

Audito Rūmai vadovaujasi:

NEPRIKLAUSOMUMU, PRINCIPINGUMU IR NEŠALIŠKUMU	PROFESIONALUMU	PRIDĖTINE VERTE	KOMPETENCIJA IR EFEKTYVUMU
Institucija, jos nariai ir personalas yra nepriklausomi, principingi ir nešališki	Jie išlaiko griežtus ir pavyzdinius standartus visais profesiniais aspektais	Jie rengia svarbias, aktualias, geros kokybės, patikimais faktais ir įrodymais pagrįstas ataskaitas, skirtas suinteresuotosioms šalims ir su jomis susijusias, ir pateikia jose griežtą ir tvirtą žinią	Jie brangina asmenybes, tobulina talentus ir atlygina už rezultatus
Jie teikia suinteresuotosioms šalims adekvatų rezultatą, nesivadovauja jokiais išoriniais nurodymais ir ignoruoja bet kokį išorinį spaudimą	Jie dalyvauja plėtojant viešąjį auditą ES ir pasauliniu lygmenimis	Jie padeda veiksmingai tobulinti ES valdymą ir prisideda plėtojant ES lėšų valdymo atskaitomybę	Jie užtikrina veiksmingą bendravimą siekiant skatinti kolektyviškumą
			Jie siekia maksimalaus efektyvumo visose darbo srityse

TURINYS

Puslapiai

4–5	PIRMININKO PRATARMĖ
7	2010 M. APŽVALGA
9–25	MŪSŲ VEIKLA
9–22	Audito ataskaitos ir nuomonės
23–25	Bendradarbiavimas su kitomis AAI
26–45	MŪSŲ VALDYMAS
26–27	2009–2012 m. strategijos įgyvendinimas
28–33	2010 m. Audito Rūmų veiklos rezultatų įvertinimas
34–39	Pagalba auditui
40–42	Finansinė informacija
43–45	Auditas ir atskaitingumas



PIRMININKO PRATARMĖ



Džiaugiuosi galėdamas Jums pristatyti ketvirtąją Europos Audito Rūmų metinę veiklos ataskaitą. Šiais metais nutarėme ataskaitą padalyti į dvi pagrindines dalis: „Mūsų veikla“ ir „Mūsų valdymas“, bei pirmą kartą pateikti išsamius veiklos rezultatų rodiklius.

2010 m. Audito Rūmai du kartus turėjo puikią galimybę dalyvauti diskusijoje apie ES lėšų valdymo reformą. Metų pradžioje jie naujai Komisijai pateikė nuomonę apie pagrindinę riziką ir iššūkius gerinant ES finansų valdymą, o vėliau – savo pasiūlymus dėl ES biudžetui taikomo Finansinio reglamento pakeitimų. Audito Rūmai taip pat dalyvauja tarpinstituciniame dialoge apie Sąjungos ekonominį valdymą, pabrėždami bet kuriam nuolatiniam pastovumo mechanizmui tinkamo audito, atskaitingumo ir skaidrumo užtikrinimo svarbą. Be to, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Audito Rūmų prašoma ES metinę ataskaitą dėl ES biudžeto vykdymo pateikti valstybių narių nacionaliniams parlamentams.

2010 m. taip pat buvo reikšmingai plėtojama viešųjų finansų auditoriaus profesija – patvirtinti nauji tarptautiniai aukščiausiosioms audito institucijoms skirti standartai. Šioje ataskaitoje pabrėžiamas Audito Rūmų pastarųjų metų vaidmuo rengiant šiuos standartus, kuriuos jie taikys savo darbe ateityje. 2010 m. Audito Rūmai taip pat bendradarbiavo su valstybių narių aukščiausiomis audito institucijomis, siekdami parengti naujoviškus ir suderintus ES lėšų audito metodus, bei dalyvavo bandomajame projekte, susijusiame su Čekijos Respublikos ir Nyderlandų nacionalinėmis audito institucijomis atliekamais koordinuotais žemės ūkio išlaidų tvarkingumo auditais.

2010 m. Audito Rūmuose pradėjo dirbti aštuoni nauji nariai. Mes atlikome kelis svarbius patobulinimus, siekdami sustiprinti vidaus valdymą ir supaprastinti sprendimų priėmimo procedūrą. Vienas jų: Audito Rūmai patvirtino naujas vidaus taisykles, pagal kurias nustatoma kolegijų, priimančių Audito Rūmų ataskaitas ir nuomones, sistema. Tai išsamiau nagrinėjama dalyje „Mūsų valdymas“. Joje taip pat pateikiama informacija apie mūsų 2010 m. turėtus išteklius ir priemones, kurių ėmėmės, kad dar labiau pagerintume savo efektyvumą ir rezultatyvumą.

2011 m. Audito Rūmai ir toliau remsis savo vertybėmis bei sieks rezultatų. Ir toliau rengsime aukštos kokybės, nepriklausomas ir objektyvias ataskaitas ir nuomones, kuriomis prisidėsime prie ES finansų valdymo gerinimo bei skatinsime skaidrumą ir atskaitingumą. Visų pirma Audito Rūmai ir toliau atidžiai seks Europos ekonominio valdymo pokyčius bei nagrinės naujus teisinius pasiūlymus, turėsiančius įtakos ES finansų valdymui po 2013 m.

Atrenkant ir planuojant į 2011 m. darbo programą įtrauktas užduotis, svarbiausias Audito Rūmų rūpestis buvo pridėtinė vertė. Planuojame paskelbti 45 metines ataskaitas, tarp jų – metines ataskaitas dėl ES biudžeto vykdymo ir Europos plėtros fondų bei specialiąsias metines ataskaitas dėl agentūrų bei kitų institucijų ir įstaigų. Specialiosios ataskaitos leidžia sukurti nemažą pridėtinę vertę, kadangi jose dėmesys telkiamas į didelės rizikos sritis ir yra nagrinėjamos suinteresuotosioms šalims aktualiausios temos. Audito Rūmai visų pirma siekia pateikti ataskaitas dėl ES išlaidų kokybės įvairiose srityse: nuo finansinės inžinerijos ir MVĮ garantijų priemonės iki ES finansuojamų e. valdžios projektų ir žemės ūkio bendrosios išmokos schemos.

Audito Rūmų galimybės įvykdyti savo 2011 m. darbo programą iš esmės priklauso nuo jų organizacijos efektyvumo ir nuo darbuotojų kompetencijos. Ir toliau įgyvendindami savo 2009–2012 m. strategiją, Audito Rūmai tikisi pirmųjų neseniai vykdytų reformų, visų pirma susijusių su supaprastintomis sprendimų priėmimo procedūromis, rezultatų. Audito Rūmai ir toliau stengsis įdarbinti tinkamą personalą, kiek įmanoma sumažinti neužimtų darbo vietų skaičių ir skatinti darbuotojų profesinį tobulėjimą.

Be visų Audito Rūmuose dirbančių žmonių uolumo ir profesionalumo 2010 m. mes nebūtume pasiekę tokių rezultatų. Dėkoju visiems kolegoms už atsidavimą, siekiant, kad mūsų institucija būtų efektyvi ir nepriklausoma Sąjungos piliečių finansinių interesų sergėtoja.



Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Pirmininkas

2010 M. APŽVALGA

MŪSŲ VEIKLA

- 2009 finansinių metų **metinės ataskaitos** dėl ES biudžeto ir Europos plėtros fondų
- 2009 finansinių metų **40 specialiųjų metinių ataskaitų** dėl įvairių ES agentūrų bei kitų institucijų ir įstaigų
- **14 specialiųjų** ataskaitų, daugiausia veiklos audito srityje
- **Nuomonė** dėl ES biudžeto finansų valdymo gerinimo
- **Kitos penkios nuomonės** dėl naujų ar iš dalies pakeistų ES teisės aktų, įskaitant peržiūrėto Finansinio reglamento pasiūlymą
- Plati parama tarptautinei **viešųjų finansų auditoriaus profesijai** ir bendruomenei, įskaitant aukščiausiosios audito institucijoms skirtų naujų standartų (ISSAI) rengimą
- Bandomasis projektas atliekant **koordinuotus** žemės ūkio išlaidų tvarkingumo **auditus** su Čekijos Respublikos ir Nyderlandų aukščiausiomis audito institucijomis

MŪSŲ VALDYMAS

- išsamių **pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių**, atspindinčių didelį pagrindinių suinteresuotųjų šalių pasitenkinimą Audito Rūmų darbo kokybe, pateikimas
- Audito Rūmų darbo tvarkos taisyklių peržiūra, įsteigiant **kolegijas**, kad būtų supaprastintas sprendimų priėmimas
- 97 naujų **darbuotojų** įdarbinimas, pirma kartą neužimtų darbo vietų ribą sumažinant iki žemesnio nei 5 % lygio
- Tolesnis darbuotojų perkėlimas į auditą, siekiant **efektyvių rezultatų** pagalbos tarnybose

MŪSŲ VEIKLA

AUDITO ATASKAITOS IR NUOMONĖS

Pagrindiniai Europos Audito Rūmų darbo rezultatai yra trijų tipų:

- metinės ataskaitos**, kuriose pateikiami konkrečių finansinių metų finansinio ir atitikties audito rezultatai (įskaitant atskirai skelbiamas metines ataskaitas dėl Europos Sąjungos agentūrų bei kitų institucijų ir įstaigų);
- specialiosios ataskaitos**, skelbiamos visu metų laikotarpiu ir atspindinčios atrinktų auditų, daugiausia veiklos, rezultatus. Jų metu įvertinamas ES pajamų ir išlaidų ekonomiškumas, efektyvumas ir rezultatyvumas;
- nuomonės** dėl teisės aktų, turinčių įtakos finansų valdymui, projektų.

Ataskaitų ir nuomonių skaičius	2006	2007	2008	2009	2010
Metinės ataskaitos (ES biudžetas ir EPF)	2	2	2	2	2
Specialiosios metinės ataskaitos (ES agentūros bei kitos institucijos ir įstaigos)	23	29	29	37	40
Specialiosios ataskaitos	11	9	12	18	14
Nuomonės	8	9	5	1	6

Visą kiekvienos ataskaitos ir nuomonės tekstą galima rasti Audito Rūmų interneto svetainėje (<http://www.eca.europa.eu>).

2009 finansinių metų metinės ataskaitos

Audito Rūmai atlieka metinius finansinius ES biudžeto vykdymo, Europos plėtros fondų bei kitų ES agentūrų, institucijų ir įstaigų auditus. Šių auditų rezultatai metinėse ataskaitose pateikiami ES politinėms institucijoms, Parlamentui ir Tarybai. Ataskaitoms rengti Audito Rūmai skiria didelę savo išteklių dalį.

Metinė 2009 m. ES biudžeto vykdymo ataskaita

2010 m. Audito Rūmai atliko didelį finansinio ir atitikties auditą, susijusio su 2009 m. ES biudžeto vykdymu, darbą ir parengė savo šešiolikąjį patikinimo pareiškimą (DAS). Šio darbo rezultatai suinteresuotosioms šalims buvo pateikti 2010 m. lapkričio 9 d. Audito Rūmų metinėje ataskaitoje dėl 2009 m. ES biudžeto vykdymo¹.

¹ OLC 303, 2010 11 9.

Pagrindinės metinės ataskaitos mintys buvo šios:

- Europos Sąjungos finansinėse ataskaitose operacijų ir pinigų srautų finansinė būklė ir rezultatai yra atspindėti teisingai.
- Mokėjimus iš biudžeto ir toliau reikšmingai veikia klaidos, išskyrus dvi išlaidų sritis (ekonomikos ir finansų reikalų bei administracinių išlaidų).
- Audito Rūmų įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis Sanglaudos išlaidose buvo žymiai mažesnis nei ankstesniais metais; taip pat per pastaruosius metus sumažėjo įvertintas klaidų lygis viso biudžeto mastu.
- Komisija geriau pateikia informaciją apie susigrąžintas neteisėtai išmokėtas sumas ir kitus pataisymus. Tačiau ši informacija vis dar nėra visiškai patikima. Komisijos duomenys apie pataisymus negali būti prasmingai palyginti su Audito Rūmų įvertintu klaidų lygiu.



Ataskaitoje Audito Rūmai pateikė rekomendacijas dėl **finansų valdymo** patobulinimo, sustiprinant valdymo sistemas bei supaprastinant taisykles ir teisės aktus.

2009 m. metinė ataskaita dėl Europos plėtros fondų

2010 m. lapkričio 9 d. kartu su metine ataskaita dėl 2009 m. ES biudžeto vykdymo Audito Rūmai paskelbė savo 2009 finansinių metų metinę ataskaitą dėl Europos plėtros fondų (EPF).

Audito Rūmai mano, kad 2009 m. EPF finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais yra teisingai pateikta EPF finansinė būklė, o operacijos ir pinigų srautai atitinka jų Finansinio reglamento nuostatas. EPF pajamose nebuvo reikšmingų klaidų. EPF įsipareigojimuose ir mokėjimuose nebuvo reikšmingų klaidų. Tačiau jie buvo veikiami dažnų kiekybiškai neįvertinamų klaidų.

Audito Rūmai mano, kad priežiūros ir kontrolės sistemos yra iš dalies veiksmingos užtikrinant mokėjimų tvarkingumą.

Ataskaitoje Audito Rūmai pateikė rekomendacijas dėl EPF finansų valdymo aspektų patobulinimo, pavyzdžiui, su išlaidomis susijusių kontrolės priemonių **ekonominės naudos**, baigtų projektų metinio audito bei **biudžetinės paramos** naudojimo ir stebėjimo.

2009 m. specialiosios metinės ataskaitos dėl Europos agentūrų bei kitų institucijų ir įstaigų

2010 m. gruodžio mėn. Audito Rūmai paskelbė 40 2009 finansinių metų specialiųjų metinių ataskaitų dėl ES agentūrų bei kitų institucijų ir įstaigų².

Europos Sąjungos agentūros vykdo labai įvairias užduotis skirtingose Europos Sąjungos vietose. Kiekviena agentūra turi konkrečius įgaliojimus ir valdo savo biudžetą. Audito Rūmai pateikė besąlyginę nuomonę dėl visų audito metu tikrintų organizacijų, išskyrus Europos policijos koledžą ir Europos vaistų agentūrą. Jų atveju Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl trūkumų viešųjų pirkimų procedūrose.

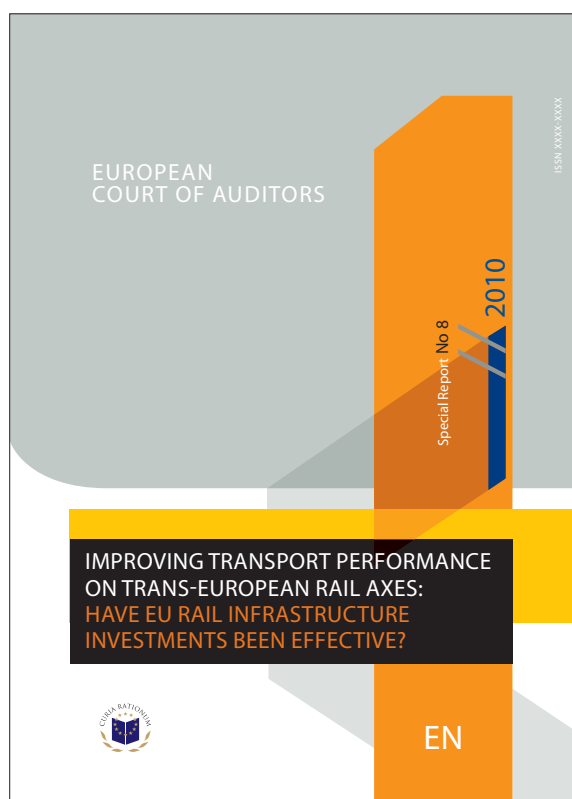
² OLC 338, 2010 12 14, ir OLC 342, 2010 12 16.

2010 m. specialiosios ataskaitos

Audito Rūmai atrenka ir nustato savo veiklos ir atitikties audito užduotis, siekdami kiek įmanoma padidinti jų poveikį bei geriausiai panaudoti šioms užduotims skiriamus išteklius. Atrinkdami temas Audito Rūmai atsižvelgia į:

- konkrečiai pajamų ar išlaidų sričiai būdingą veiklos ar atitikties **riziką**;
- atitinkamų pajamų ar išlaidų **dydį**;
- nuo ankstesnio audito praėjusį **laiko tarpą**;
- būsimus reglamentavimo ar veiklos sistemų **pokyčius**;
- politinį ir viešąjį **interesą**.

Kad būtų gauti reikalingi įrodymai, atrinkti veiklos ir atitikties auditai turi būti rūpestingai planuojami ir atliekami. Be to, Audito Rūmai prieš paskelbdami ataskaitą audituojamam subjektui suteikia galimybę įvertinti nustatytus faktus ir parengti atsakymus. Paprastai šie auditai užtrunka ilgiau nei vienerius metus.



PAGRINDINIAI ATRINKTO VEIKLOS AR ATITIKTIES AUDITO ETAPAI

Preliminarus tyrimas, siekiant išsamiau nustatyti audito galimybes.

Išsamus planavimas, kurio metu nustatomi tikslai ir apimtis, audito metodas bei kiti taikytini metodai.

Darbas vietoje su plataus profilio grupėmis, renkančiomis įrodymus vietoje Komisijos būstinėje bei valstybėse narėse ir kitose paramą gaunančiose šalyse.

Nustatytų faktų analizė ir faktų patvirtinimas su audituojamu subjektu.

Specialiosios ataskaitos projekto **parengimas**.

Ataskaitos aptarimo procedūra su audituojama ES institucija.

Specialiosios ataskaitos **paskelbimas** 22 oficialiosiomis kalbomis su audituotų ES institucijų atsakymais.

2010 m. Audito Rūmai priėmė **14 specialiųjų ataskaitų**. Jose Audito Rūmai pateikia **rekomendacijas** dėl finansų valdymo patobulinimo. Rekomendacijose nurodoma, kaip galėtų būti pašalinti audito metu nustatyti trūkumai. Taip pat rekomendacijos atspindi Audito Rūmų darbo poveikį.

2010 m. Audito Rūmų priimtose specialiosios ataskaitos apibendrintai apibūdintos toliau pagal dabartinės daugiametės finansinės programos³ – daugiametio ES biudžeto – išlaidų kategorijas. Visus jų tekstus galima rasti Audito Rūmų interneto svetainėje (<http://www.eca.europa.eu>) arba *EU Bookshop*.

³ Cituojami skaičiai yra pateikti atsižvelgiant į 2007–2013 m. daugiametės finansinės programos paskutines peržiūras ir dabartines kainas (*šaltinis*: Europos Komisija).

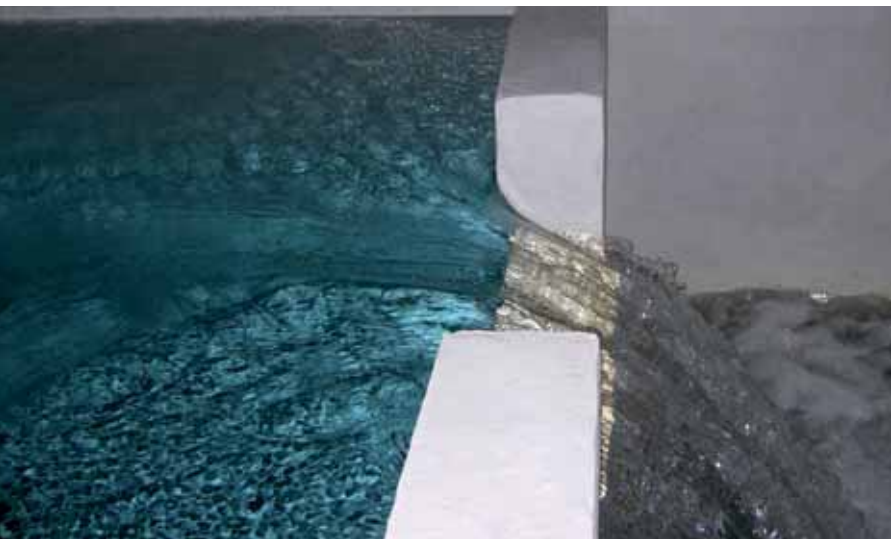
Tvarus augimas

Tvarus augimas apima dvi temas: konkurencingumą augimui ir užimtumui skatinti ir sanglaudą augimui ir užimtumui skatinti. Konkurencingumas apima mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai skirtą finansavimą, Europos sujungimą ES tinklais, švietimą ir mokymą, konkurencijos skatinimą visiškai integruotoje vienoje bendroje rinkoje bei socialinės politikos darbotvarkę ir atominę elektrinių eksploatacijos nutraukimą. 2007–2013 m. iš ES biudžeto su augimu ir užimtumu susijusio konkurencingumo skatinimui skirta 89,4 milijardo eurų, arba 9,2 % viso biudžeto. Beveik du trečdaliai šių lėšų panaudojama moksliniams tyrimams ir plėtrai.

Sanglauda augimui ir užimtumui iš esmės yra susijusi su sanglaudos politika, kuri yra įgyvendinama pasitelkiant nustatytoms veiklos sritims skirtus fondus – Europos socialinį fondą, Sanglaudos fondą ir Europos regioninės plėtros fondą. Lėšos panaudojamos Komisijos ir valstybių narių pasidalijamojo valdymo būdu. 2007–2013 m. ES sanglaudos biudžetas sudaro 348,4 milijardo eurų (35,7 % viso biudžeto).

2010 m. Audito Rūmai šioje srityje priėmė šias specialiąsias ataskaitas:

- Parengiamųjų tyrimų ir naujos infrastruktūros kūrimo paramos priemonių veiksmingumas (Specialioji ataskaita Nr. 2/2010). Atliekant parengiamuosius tyrimus tikrinamos potencialios mokslinių tyrimų infrastruktūros galimybės, o naujos infrastruktūros kūrimo paramos priemone siekiama paremti naujos ar atnaujinamos infrastruktūros įdiegimą. Audito metu buvo vertinama, ar šios priemonės padėjo veiksmingai pasiekti su mokslinių tyrimų infrastruktūra susijusius šeštosios 2002–2006 m. bendrosios programos tikslus.
- Poveikio įvertinimai ES institucijose: ar jie prisideda prie sprendimų priėmimo proceso? (Specialioji ataskaita Nr. 3/2010). Poveikio vertinimas yra vienas kertinių geresnio reglamentavimo politikos akmenų, siekiant patobulinti ir supaprastinti ES teisės aktų pasiūlymus. Audito metu buvo tikrinama, ar Komisijos poveikio įvertinimai prisidėjo prie sprendimų priėmimo proceso ES institucijose. Šioje ataskaitoje nustatyti faktai taip pat svarbūs kitoms biudžeto sritims.



- Ar Leonardo da Vinči mobilumo programos koncepcija ir valdymas gali duoti gerų rezultatų? (Specialioji ataskaita Nr. 4/2010). Leonardo da Vinči mobilumo projektai, kurie yra mokymosi visą gyvenimą programos dalis, suteikia galimybę su profesiniu švietimu ir mokymu susijusioms organizacijoms siųsti dalyvius į kitą Europos šalį studijų laikotarpiui. Audito metu buvo tikrinama, ar programa gali būti veiksminga. Buvo vertinama koncepcija bei Komisijos ir nacionalinių agentūrų vykdomas valdymas.
- Transporto veiklos rezultatų gerinimas transeuropinių geležinkelių ašyse: Ar ES geležinkelių infrastruktūros investicijos buvo veiksmingos? (Specialioji ataskaita Nr. 8/2010) (žr. langelį „Dėmesys veiklos auditui“).
- Ar ES struktūrinių priemonių lėšos namų ūkių reikmėms skirtam vandeniui tiekti naudojamos tinkamiausiai? (Specialioji ataskaita Nr. 9/2010). 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu iš Sanglaudos fondo buvo suteikta daugiau nei 4 milijardų eurų parama namų ūkių reikmėms skirtam vandens tiekimo sistemų projektams. Audito Rūmai tikrino, ar šios lėšos buvo panaudotos veiksmingai, siekiant patenkinti tam tikrus poreikius, pavyzdžiui, vandens prieinamumo, gyventojų aprūpties, sistemų efektyvumo ir paslaugos kokybės.

DĖMESYS VEIKLOS AUDITUI**TRANSPORTO VEIKLOS REZULTATŲ GERINIMAS TRANSEUROPINIŲ GELEŽINKELIŲ AŠYSE:
AR ES GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS INVESTICIJOS BUVO VEIKSMINGOS?
(SPECIALIOJI ATASKAITA NR. 8/2010)**

Audito metu didžiausias dėmesys buvo skirtas ES vykdomam geležinkelių infrastruktūros bendrajam finansavimui bei nagrinėjamas jo **veiksmingumas** gerinant transeuropinių ašių rezultatus. Audito Rūmai padarė išvadą, kad turėtų būti taikomos tam tikros priemonės, kad būtų racionaliau panaudotos ES lėšos, tačiau ES finansavimu prisidėta atveriant naujas transeuropinio geležinkelių transporto perspektyvas. Kadangi 2011 m. numatyta peržiūrėti TEN-T gaires, Audito Rūmų ataskaita buvo parengta ypač laiku.

Audito Rūmai rekomendavo Komisijai:

- dirbti kartu su valstybių narių ir geležinkelių institucijomis, siekiant nustatyti transeuropinius koridorius, kurie turi didelę paklausą, bei prireikus stiprinti žinias ir analitinius pagrindus;
- ypatingą dėmesį atkreipti į praktinių suvaržymų, turinčių įtakos geležinkelio transportui pasienyje, sumažinimą;
- skatinti ir remti valstybių narių geležinkelio institucijų bendradarbiavimą, kad jos galėtų kartu planuoti patobulinimus ir ieškoti bendrų išeičių sprendžiant praktines problemas.



Kaip teigia auditorių grupės vadovas Gareth Roberts: „Atliekant šį auditą neapsieita be iššūkių. Turėjome labai greitai suprasti Europos geležinkelių realijas. Pamatėme fantastiškų modernių geležinkelių sėkmės pavyzdžių bei kai kurias tinklo dalis, kurios atrodė tarsi iš kitos eros. Mums buvo įdomu pamatyti, kiek pažengta pavienius geležinkelius sujungiant į vieną į tinklą. Į auditą buvo įtraukta apie dešimt auditorių, kadangi turėjome mokėti daug skirtingų kalbų.“

„Man labai patiko atlikti šį auditą ir nuo šiol esu geležinkelių entuziastas!“, – sako Andrej Minarovič, už auditą Vokietijoje ir Austrijoje atsakingas auditorius. Audito pabaigoje Fernando Pascual Gil grupės draugų buvo pramintas „kurmiu“, nes jis praleido nemažai laiko Alpių ir Pirėnų kalnų geležinkelių tuneliuose.



Auditorių grupė apsilankė aštuoniose valstybėse narėse ir įvertino 21 Europos Sąjungos bendrai pagal TEN-T ir Sanglaudos politiką finansuojamo geležinkelių projekto poveikį transeuropiniam geležinkelių transportui. Viena audito darbo dalis buvo projektų tikrinimas, visų pirma pasienio regionuose. Todėl auditoriai patys vairavo krovinius traukinius Alpėse ir būdami giliai

po žeme stebėjo milžiniškų tunelių statybą. Šie vizitai labai prisidėjo prie supratimo, gauto peržiūrint ataskaitas, apklausiant geležinkelio darbuotojus ir atliekant įprastą finansinę analizę.

Gamtos išteklių išsaugojimas ir valdymas

ES turi didelę kompetenciją ir politinę atsakomybę žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir aplinkos apsaugos srityse, kurioms 2007–2013 m. skirta 413 milijardų eurų. Trys ketvirtadaliai šių lėšų bus panaudotos žemės ūkio rinkoms ir tiesioginėms išmokoms ūkininkams. Šie mokėjimai finansuojami iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF), pirmojo bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) ramsčio. Daugiau nei penktadalis šių išlaidų skiriama ES kaimo plėtrai, kuri yra remiama iš Europos žemės ūkio kaimo plėtros fondo (EŽŪKPF), antrojo BŽŪP ramsčio. Žemės ūkio ir kaimo plėtros lėšos panaudojamos Komisijos ir valstybių narių pasidalijamojo valdymo būdu.

2010 m. Audito Rūmai šioje srityje priėmė šias specialiąsias ataskaitas:

- Kaimo plėtros *Leader* metodo įgyvendinimas (Specialioji ataskaita Nr. 5/2010). *Leader* yra vietos partnerystės grindžiamas kaimo plėtros „iš apačios“ metodas. Audito metu buvo vertinama, ar *Leader* metodas buvo įgyvendintas sukuriant pridėtinę vertę, palyginti su tradiciniu metodu „iš viršaus“, ir sumažinant patikimo finansų valdymo riziką.
- Ar pasiekti cukraus rinkos reformos pagrindiniai tikslai? (Specialioji ataskaita Nr. 6/2010). 2006 m. ES pradėjo didelę savo cukraus sektoriaus reformą, kuria siekta užtikrinti ES cukraus pramonės konkurencingumą, stabilizuoti rinkas ir užtikrinti tinkamą žemės ūkio bendruomenių gyvenimo lygį. Audito Rūmai audito metu tikrino reformos vykdymą ir ar ją įgyvendinus buvo pasiekti numatyti tikslai.
- Sąskaitų patvirtinimo procedūros auditas (Specialioji ataskaita Nr. 7/2010). Atliekant sąskaitų patvirtinimo procedūrą Komisija galutinai nusprendžia, patvirtinti ar ne ES finansuojamas žemės ūkio išlaidas, įgyvendinamas pasidalijamojo valdymo su valstybėmis narėmis būdu (2008 m. – 54 milijardai eurų). Audito metu buvo vertinama, ar vykdant šią procedūrą buvo pasiekti nustatyti tikslai ir ar tai leido Komisijai ir kitoms suinteresuotosioms šalims gauti su sąskaitų tikslumu ir žemės ūkio išmokų tvarkingumu susijusią reikalingą informaciją.



- Specialios priemonės, skirtos atokiausių regionų ir mažųjų Egėjo jūros salų žemės ūkiui (Specialioji ataskaita Nr. 10/2010). 2006 m. buvo reformuotos žemės ūkio priemonės, sukurtos siekiant atsižvelgti į struktūrinę, socialinę ir ekonominę atokiausių Sąjungos regionų ir mažųjų Egėjo jūros salų padėtį bei geresnio regioninio dalyvavimo ir sprendimų priėmimo lankstumo. Audito metu buvo vertinamas specialių priemonių veiksmingumas po reformos.
- Komisijos vykdomas mėsos importo veterinarinių patikrų sistemos valdymas po 2004 m. higienos teisės aktų reformų (Specialioji ataskaita Nr. 14/2010). Veterinarinės importo patikros yra svarbi Europos Sąjungos maisto saugos politikos dalis. Jos padeda sumažinti ligų protrūkio ir sveikatos krizių riziką, kuri gali brangiai atsieiti ES biudžetui. Audito metu buvo tikrinama Komisijos vykdoma ES veterinarinių patikrų, atliekamų pasienio kontrolės punktuose kaip 2006 m. įsigaliojusio reformų „higienos paketo“ dalis, sistemos priežiūra.

ES kaip pasaulinė partnerė

Be plėtros, ES veikla išorės santykių srityje apima tris pagrindinius tikslus: kaimyninėse šalyse užtikrinti stabilumą, saugumą ir klestėjimą (ES ir jos kaimynystės politika); aktyviai dirbti siekiant tarptautiniu mastu remti tvarų vystymąsi (ES – tvaraus vystymosi partnerė); remti pasaulio politinį valdymą bei užtikrinti strateginį ir civilinį saugumą („ES – pasaulinė partnerė). Siekdama šių tikslų ES 2007–2013 m. skyrė 55,9 milijardo eurų, t. y. 5,7 % viso biudžeto. Didžiąją išlaidų dalį tiesiogiai valdo Komisija (jos būstinė) arba delegacijos. Tam tikra pagalbos dalis yra valdoma kartu su tarptautinėmis organizacijomis.

2010 m. Audito Rūmai šioje srityje priėmė šias specialiąsias ataskaitas:

- Komisijos bendros paramos biudžetui valdymas AKR, Lotynų Amerikos ir Azijos šalyse (Specialioji ataskaita Nr. 11/2010). Bendra parama biudžetui (BPB) yra iš esmės veiksmingiausias pagalbos būdas daugeliui pagalbos teikėjų, taip pat ir Europos Komisijai, teikiant vystymosi pagalbą. Audito metu buvo vertinama, ar Komisija veiksmingai valdė savo BPB programas Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybėse (AKR), Lotynų Amerikoje ir Azijoje.

- Pagrindiniam ugdymui Užsachario Afrikoje ir Pietų Azijoje skirta ES vystymosi pagalba (Specialioji ataskaita Nr. 12/2010). ES ir tarptautinė pagalbos teikėjų bendruomenė, pasitelkusios judėjimą „Švietimas visiems“ bei Tūkstantmečio vystymosi tikslus įsipareigojo visiems vaikams užtikrinti pradinį ugdymą, panaikinti lyčių nelygybę ir pagerinti švietimo kokybę. Audito metu buvo vertinama, ar teikiant ES vystymosi pagalbą pavyko pasiekti šiuos tikslus Užsachario Afrikoje ir Pietų Azijoje ir ar Komisija tinkamai valdė intervencijas.
- Ar naujoji Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė Pietų Kaukaze (Armėnijoje, Azerbaidžane ir Gruzijoje) pradėta taikyti sėkmingai ir rezultatyviai? (Specialioji ataskaita Nr. 13/2010). Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė taikoma kaip šalims partnerėms ir teritorijoms skirtos pagalbos planavimo ir teikimo sistema. Nuo 2007 m. trims Pietų Kaukazo šalims buvo skirta daugiau nei 311 milijonų eurų. Audito metu buvo tikrinama, ar EKPP pradėta taikyti sėkmingai ir ar buvo pasiekta rezultatų.

Pajamos

Europos Sąjungos biudžetas iš esmės finansuojamas nuosavais ištekliais ir kitomis pajamomis. Tradiciniai nuosavi ištekliai (iš esmės muitai) sudaro apie 12 % visų pajamų, tiek pat sudaro PVM ištekliai. Didžiąją ES nuosavų išteklių dalį (70 %) sudaro bendrosios nacionalinės pajamos, kurios yra subalansuotumo priemonė, užtikrinanti pastovią biudžeto pusiausvyrą.

2010 m. Audito Rūmai patvirtino specialiąją ataskaitą:

- Supaprastintos muitinės procedūros (Specialioji ataskaita Nr. 1/2010). Supaprastintos muitinės procedūros suteikia galimybę prekybininkams, kuriems leidžiama jas taikyti, pasinaudoti pagreitinu išmuitinimo procesu importuojant prekes bei paprastesne muitų, kurie yra ES pajamų dalis, mokėjimo sistema. Audito metu buvo vertinamas Komisijos ir valstybių narių taikomos norminės bazės bei kontrolės metodo veiksmingumas.

2010 m. paskelbtos nuomonės

Audito Rūmai taip pat prisideda prie ES finansų valdymo gerinimo, teikdami nuomones dėl finansinį poveikį turinčių naujų ar peržiūrimų teisės aktų pasiūlymų. Teisės aktus leidžiančios institucijos (Europos Parlamentas ir Taryba) savo darbe pasitelkia Audito Rūmų nuomones. Nuomonės taip pat gali būti teikiamos kitais klausimais kurios nors kitos ES institucijos prašymu arba pačių Audito Rūmų iniciatyva.

2010 m. Audito Rūmai patvirtino **šešias nuomones**:

Pirmoji (Nr. 1/2010) buvo parengta pačių Audito Rūmų iniciatyva ir vadinasi „Europos Sąjungos biudžeto finansų valdymo gerinimas: rizikos ir iššūkiai“. Audito Rūmai parengė nuomonę naujai Komisijai, skatindami jos pastangas dar labiau sumažinti netvarkingų išlaidų lygį ir pagerinti ES lėšų panaudojimo kokybę. Audito Rūmai mano, kad tai yra svarbus prioritetas. Nuomonėje pateikiami principai ir prioritetai, į kuriuos Komisija turėtų atsižvelgti rengdama naujas ar peržiūradama esamas išlaidų programas ir schemas.

Kitos penkios nuomonės buvo šios:

- Bendrosios įmonės SESAR finansinės taisyklės (Nr. 2/2010)
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento, pasiūlymas (Nr. 3/2010)
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos išorės veiksmų tarnybos iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento, pasiūlymas (Nr. 4/2010)
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų šių Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas, pasiūlymas (Nr. 5/2010)
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento pasiūlymas (Nr. 6/2010)



FINANSINIO REGLAMENTO PERŽIŪRA AUDITO RŪMŲ NUOMONĖ

Nuomonėje Nr. 6/2010 nagrinėjamas svarbus Komisijos pateikiamas Finansinio reglamento, kuriame nustatyta, kaip turi būti surenkamas, panaudojamas ir apskaitomas ES biudžetas, peržiūros pasiūlymas.

Audito Rūmų nuomonėje pateikiama išsami Komisijos pasiūlymo peržiūra, skirta padėti Parlamentui ir Tarybai sprendžiant, ar Komisijos pasiūlymai gali padėti skatinti mokesčių mokėtojų Europos Sąjungai patikėtų lėšų patikimą valdymą. Atsižvelgdami į Nuomonėje Nr. 1/2010 (žr. pirmiau) pateiktas mintis, Audito Rūmai taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant pagerinti ES lėšų panaudojimo kokybę būtina parengti paprastesnius ir geresnius teisės aktus specialiose ES biudžeto išlaidų srityse bei taikyti kitas priemones siekiant remti, skatinti ir reikalauti Komisijos vadovų, kitų institucijų ir valstybių narių tinkamų veiksmų.



BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS AAI

Audito Rūmai dirba su kitomis aukščiausiomis audito institucijomis (AAI), siekdami plėtoti viešojo sektoriaus auditoriaus profesiją Europos Sąjungoje ir pasaulyje. Šiuo darbu prisidedama prie naujoviškų ir suderintų ES lėšų audito metodų bei naujų tarptautinių visoms AAI skirtų standartų rengimo.

Audito Rūmai su kitomis AAI dirba pasitelkdami:

- ES valstybių narių AAI Ryšių palaikymo komitetą;
- ES šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių AAI tinklą;
- kitus profesinius forumus, pavyzdžiui INTOSAI ir EUROSAI.

Ryšių palaikymo komitetas

Sutartyje reikalaujama, kad Audito Rūmai ir valstybių narių nacionalinės audito įstaigos bendradarbiautų pasitikėjimo dvasia ir toliau likdamos nepriklausomos. Audito Rūmai su ES valstybių narių aukščiausiomis audito institucijomis aktyviai bendradarbiauja per **Ryšių palaikymo komitetą**. Ryšių palaikymo komitetą sudaro ES AAI vadovai ir Audito Rūmai. Jis renkasi kasmet. Komitetas yra bendradarbiavimo, profesinių žinių ir patirties mainų forumas ES lėšų audito ir kitų su ES susijusių klausimų srityje. Kasdieniai ryšiai palaikomi per kiekvienos institucijos paskirtus ryšių palaikymo pareigūnus. Buvo sukurtos darbo grupės, padedančios parengti bendras pozicijas ir darbo metodus.

2010 m. spalio mėn. Audito Rūmuose, Liuksemburge, vyko metinis **Ryšių palaikymo komiteto** susitikimas, kuriam vadovavo Prancūzijos AAI. Susitikimo metu didžiausias dėmesys buvo skirtas seminarui apie nacionalinių parlamentų funkcijas priėmus Lisabonos sutartį.

2010 m. Audito Rūmai aktyviai dalyvavo įvairiose **darbo grupėse**, kurias įsteigė Ryšių palaikymo komitetas. Audito Rūmai pirmininkauja bendrų audito standartų darbo grupei, kurios tikslas – parengti bendrus audito standartus ir palyginamus audito kriterijus, remiantis tarptautiniu mastu pripažintais audito standartais, pritaikius juos ES sričiai, ir kuri 2010 m. pateikė su savo darbu susijusias išvadas.

2010 m. Audito Rūmai pradėjo bandomąjį projektą atliekant **koordinuotus** ES žemės ūkio išlaidų **atitikties auditus** su Čekijos Respublikos ir Nyderlandų aukščiausiomis audito institucijomis. Bandomasis projektas bus baigtas 2011 m.

Šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių AAI tinklas

Audito Rūmai aktyviai dalyvavo šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių (Turkijos, Kroatijos, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos, Juodkalnijos, Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos bei Serbijos)⁴ AAI tinklo susitikimuose.

2010 m. tinklo narėmis tapo dvi naujos šalys – Islandija ir Serbija. Pagrindinis tinklo tikslas – skatinti audito veiklą, visų pirma įgyvendinant naujus audito metodus ir priemones, atsižvelgiant į tarptautinius standartus ir geriausią ES praktiką.

⁴ 2011 m. vasario mėn.

Kitas bendradarbiavimas

Audito Rūmai ir toliau aktyviai prisidėjo tobulinant tarptautinius audito standartus ir praktiką dalyvaudami tarptautinėse viešojo audito institucijose, pavyzdžiui, INTOSAI⁵, ir Europos regioninėje grupėje, EUROSAL.

2010 m. lapkričio 22–27 d. Audito Rūmų delegacija dalyvavo **XX INCOSAI susitikime** Pietų Afrikoje, skirtame aptarti temas „Aukščiausiųjų audito institucijų svarba ir nauda“ bei „Aplinkosaugos auditas ir tvarus vystymasis“ ir oficialiai patvirtinti naujus tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (ISSAI).

⁵ Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija.

NAUJI TARPTAUTINIAI AUKŠČIAUSIŲJŲ AUDITO INSTITUCIJŲ STANDARTAI (ISSAI)

XX INCOSAI susitikime Pietų Afrikoje daugiau nei 40 naujų ISSAI ir INTOSAI GOV principų patvirtinimas yra svarbus profesijos raidos žingsnis. Pirmą kartą INTOSAI turi aiškią tarptautinių audito standartų sistemą. Ši sistema apima pagrindinių AAI principų nustatymo standartus, tinkamo AAI funkcionavimo sąlygas, audito principus ir gaires.

Nauji standartai yra visų viešojo sektoriaus auditų pagrindas, pagal juos AAI gali vertinti savo pačių rezultatus. Audito Rūmai ženkiai prisidėjo prie jų rengimo, visų pirma aktyviai dalyvaudami finansinio, atitikties ir veiklos auditų pakomitečiuose.

Nuo 2004 m. tapę visateisiu INTOSAI nariu, Audito Rūmai **aktyviai dalyvavo** audito pakomitečiuose. Audito Rūmai suvaidino svarbų vaidmenį savo įnašu į gerosios praktikos ir kokybės skatinimo savanoriškais kolegialiomis peržiūromis pakomitečių darbą ir skatino padidėjusią INTOSAI narių pajėgumų stiprinimo veiklą.

Nuo 2008 m. Audito Rūmai pirmininkauja atskaitingumo ir audito **su stichinėmis nelaimėmis susijusios paramos srityje** darbo grupei. Pagrindinis šios darbo grupės tikslas – parengti gaires bei nustatyti ir skleisti gerąją praktiką atskaitingumo su stichinėmis nelaimėmis susijusios paramos srityje, susitelkiant į suinteresuotosioms šalims (daugiašaliams partneriams, paramos organizacijoms, vyriausybėms, privatiems audito kabinetams) skirtą veiklą. Darbo grupės tarpinė ataskaita buvo pateikta 2010 m. lapkričio mėn. INTOSAI kongrese.

2010 m. Audito Rūmai taip pat padėjo INTOSAI su **pasauline finansų krize** susijusiame darbe.

Audito Rūmai yra atstovaujami EUROSAL aplinkos audito darbo grupėse ir IT darbo grupėje bei dalyvauja EUROSAL Mokymo komitete. Audito Rūmai taip pat dalyvavo darbo grupėje, rengiančioje gerosios praktikos vadovą, skirtą kokybei aukščiausioje audito institucijoje, kuri buvo įsteigta 2008 m. VII EUROSAL kongrese, užtikrinti. Audito Rūmai taip pat yra vieni iš EUROSAL auditorių.



MŪSŲ VALDYMAS

2009–2012 M. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS

Pastaraisiais metais Audito Rūmai dalyvavo vidaus reformos procese, vykdant savo pačių įvertinimą ir Audito Rūmų audito valdymo sistemos kolegialią peržiūrą (2008 m.). Taigi, buvo parengta 2009–2012 m. strategija⁶, skirta išnagrinėti tobulintinas sritis, nustatant šiuos laikotarpio tikslus:

- maksimaliai padidinti bendrą auditų poveikį;
- didinti efektyvumą geriausiai panaudojant išteklius.

Daug strategijos prioritetinių veiksmų jau buvo įvykdyta. Likę veiksmai bus įvykdyti 2011 ir 2012 m. Svarbiausi 2010 m. rezultatai buvo šie:

- pasiektas tikslas per metus parengti 12–15 veiklos audito ataskaitų;
- sukurti nauji produktai – naujai Komisijai skirtas dokumentas apie riziką ir iššūkius (Nuomonė Nr. 1/2010) ir nauja sistema, skirta nuo 2012 m. rengti atsižvelgimo į Audito Rūmų rekomendacijas ataskaitas;
- peržiūrėtos Audito Rūmų vidaus taisyklės, siekiant supaprastinti sprendimų priėmimą, įsteigiant kolegijas ir sustiprinant valdymą;
- nustatyti išsamūs veiklos rezultatų rodikliai;
- dar labiau patobulintas ES biudžeto vykdymo metiniam auditui (DAS) taikomas metodas, grindžiamas vidaus analitikų rekomendacijomis, pasitelkus išorės ekspertų pagalbą;
- keletas pagalbos tarnybų etatų buvo perkelti į auditą.

⁶ Audito Rūmų 2009–2012 m. strategiją galima rasti Audito Rūmų interneto svetainėje.

NAUJOS VIDAUS TAISYKLES, PAGAL KURIAS ĮSTEIGIAMOS KOLEGIJOS

Viena pagrindinių Audito Rūmų reformos proceso rekomendacijų buvo ta, kad Audito Rūmai turėtų įgyvendinti Sutarties 287 straipsnio 4 dalyje nurodytą galimybę tam tikrų kategorijų ataskaitas ir nuomones priimti kolegijose kartu išlaikant Audito Rūmų kolegialumą.

Tarybai patvirtinus būtinus Audito Rūmų darbo tvarkos taisyklių pakeitimus, 2010 m. birželio 1 d. buvo įsteigtos kolegijos. Iš Audito Rūmų narių sudarytos kolegijos priima specialiąsias ataskaitas, specialiąsias metines ataskaitas ir nuomones dėl teisės aktų projektų. Anksčiau visas šias ataskaitas ir nuomones priimdavo visi Audito Rūmų nariai. Ši praktika ir toliau tęsiama priimant ES biudžeto ir EPF metines ataskaitas.

Kadangi didžioji Audito Rūmų ataskaitų dalis nuo šiol patvirtinama kolegijose, jos savo dokumentus gali teikti visų Audito Rūmų patvirtinimui. Visi nariai be balsavimo teisės gali dalyvauti kitų kolegijų, kurioms jie nėra priskirti, posėdžiuose.

Audito Rūmų nariai



2010 M. AUDITO RŪMŲ VEIKLOS REZULTATŲ ĮVERTINIMAS

Nuo 2008 m. Audito Rūmai nuolat tobulino pagrindinius veiklos rodiklius (KPI), skirtus:

- informuoti **vadovybę** apie 2009–2012 m. pasiektus tikslus;
- prisidėti prie **sprendimų priėmimo proceso**;
- teikti informaciją **suinteresuotosioms** Audito Rūmų veikla besidominčioms šalims.

Rodikliais iš esmės vertinama:

- Audito Rūmų darbo **kokybė ir poveikis**, ypatingą dėmesį atkreipiant į pagrindinių suinteresuotųjų šalių nuomonę;
- Audito Rūmų išteklių panaudojimo **efektyvumas ir rezultatyvumas**.

Kadangi tai yra pirmieji metai, kai pateikiami išsamūs rodikliai, 2010 m. yra metai, pagal kuriuos vėliau bus vertinama pažanga. Audito Rūmai labai džiaugiasi 2010 m. pagrindinių veiklos rodiklių rezultatais, visų pirma susijusiais su darbo kokybe ir poveikiu. Be to, rodikliai yra puikus pagrindas nustatant tobulintinas sritis ir problemas, kurias būtina spręsti siekiant pagerinti būsimus rezultatus.



Audito Rūmų darbo kokybė ir poveikis

Audito Rūmai savo ataskaitų kokybę ir poveikį vertina atsižvelgdami į suinteresuotųjų šalių įvertinimus, ekspertų peržiūras ir atsižvelgimą į jų rekomendacijas.

Suinteresuotųjų šalių įvertinimas

Pasitelkę apklausą Audito Rūmai pasiūlė pagrindiniams ataskaitų naudotojams (Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui ir Tarybos Biudžeto komitetui) bei savo pagrindiniams audituojamiems subjektams (iš esmės – Europos Komisijos darbuotojams) įvertinti Audito Rūmų metinių ataskaitų (bendrojo biudžeto ir EPF) bei 2009 m. paskelbtų specialiųjų ataskaitų kokybę. Apklausos respondentai naudojo penkiabalę vertinimo skalę (1 – labai bloga, 2 – bloga, 3 – tinkama, 4 – gera, 5 – labai gera).

	2010	Tikslas
Pagrindinio naudotojo pateiktas Audito Rūmų ataskaitų kokybės ir poveikio įvertinimas	4,2	≥ 4
Audituojamojo subjekto pateiktas Audito Rūmų auditų kokybės ir poveikio įvertinimas	3,7	≥ 4

Rezultatai rodo, kad pagrindiniai Audito Rūmų ataskaitų naudotojai iš esmės jas vertina „gerai“. Audito Rūmų tikslas – išlaikyti ar pagerinti šių rezultatų lygį.

Ekspertų peržiūros

Du išorės partneriai peržiūrėjo 2009 ir 2010 m. paskelbtų Audito Rūmų ataskaitų imties turinį ir pateikimą. Ekspertai įvertino aštuonias specialiąsias ataskaitas ir abiejų metų metinę ataskaitą dėl bendrojo biudžeto ir EPF. Įvairių ataskaitų aspektų kokybė buvo įvertinta pagal keturių balų vertinimo skalę nuo „labai žemo lygio“ (1) iki „aukštos kokybės“ (4).

	2010	Tikslas
Išorės ekspertų atliktos Audito Rūmų ataskaitų turinio ir pateikimo peržiūros	3,0	≥ 3

Rezultatai rodo, kad ekspertai Audito Rūmų ataskaitų kokybę vertina „patenkinamai“. Peržiūrose pateikta svarbi informacija ir šiomis ekspertų rekomendacijomis bus pasinaudota siekiant pagerinti būsimų ataskaitų kokybę.

Atsižvelgimas į rekomendacijas

Audito Rūmų rekomendacijos yra pagrindinė priemonė panaudoti savo audito patirtį, siekiant padėti gerinti finansų valdymo kokybę. Kad įvyktų pokytis, su Audito Rūmų rekomendacijomis turi sutikti audituojamieji subjektai. Vėliau jos turi būti įgyvendintos. Rodiklis grindžiamas naujausiomis turimomis rekomendacijomis, t. y. pateiktomis 2009 m. paskelbtose metinėse ir specialiosiose ataskaitose.

	2010	Tikslas
Audito rekomendacijų, su kuriomis sutiko audituojamasis subjektas, procentinė dalis	90 %	≥ 90 %

Audito Rūmai ketina išlaikyti ar net pagerinti šį aukštą rekomendacijų patvirtinimo lygį.

2010 m. Audito Rūmai įdiegė sistemą, skirtą atlikti audituojamųjų subjektų vykdomų rekomendacijų įgyvendinimo priežiūrą. Ateityje ši sistema galėtų būti pagrindas nustatant papildomą rodiklį, skirtą įvertinti, kaip buvo įgyvendintos rekomendacijos, ir prisidėtų atliekant patobulinimus. Ji taip pat bus informacijos šaltinis, kuriuo Audito Rūmai galės pasinaudoti siekdami pagerinti rengiamų rekomendacijų kokybę ir audituojamųjų subjektų pateikiamą sutikimo dėl jų lygį.

Efektyvus ir rezultatyvus išteklių panaudojimas

Audito Rūmai vertina išteklių panaudojimo efektyvumą ir rezultatyvumą, atsižvelgdami į savo gebėjimą: laiku parengti ataskaitas ir pateikti nustatytus faktus; laikytis savo su finansiniu valdymu susijusių įsipareigojimų; užtikrinti savo darbuotojų gerovę ir profesinę kompetenciją.

Ataskaitų savalaikiškumas

Atsižvelgdami į nustatytus terminus, Audito Rūmai siekia patvirtinti visas suplanuotas ataskaitas. Skelbiant metines ataskaitas ir specialiąsias metines ataskaitas privaloma laikytis teisiškai nustatytų terminų. Specialiosioms ataskaitoms teisiškai nustatyti skelbimo terminai netaikomi. Jų terminas yra suplanuota patvirtinimo data.

	2010	Tikslas
Priimtų ataskaitų skaičius, palyginti su planuotų priimti ataskaitų skaičiumi	90 %	100 %
Laiku priimtų ataskaitų skaičius	80 %	100 %

Audito Rūmai nepasiekė 2010 m. tikslo. Jie priėmė mažiau ataskaitų, nei buvo numatyta 2010 m., rezultatai yra panašūs kaip ir ankstesniais metais (2009 m. – 91 %). Be to, nors ir pastebimas pagerėjimas vertinant laiku 2010 m. priimtų ataskaitų skaičių (80 %, palyginti su 67 % 2009 m.), šie rezultatai vis dar galėtų būti gerinami. Nors visos metinės ataskaitos ir visos specialiosios metinės ataskaitos, išskyrus vieną, buvo priimtos pagal planą ir paskelbtos laiku, tik trys specialiosios ataskaitos buvo priimtos atsižvelgiant į nustatytą terminą. Šešių specialiųjų ataskaitų terminas buvo nukeltas į 2011 m.

Audito Rūmai ketina pasiekti savo tikslus iki 2012 m. pabaigos, taikydami papildomas priemones, kad būtų patobulintas specialiųjų ataskaitų pateikimo valdymas.

Nustatytų faktų pateikimo savalaikiškumas

Audituojamiems subjektams skirti pranešimai apie preliminariai nustatytus faktus (PPNF) padeda Audito Rūmams užtikrinti faktinį pagrindinių nustatytų faktų, kurie vėliau yra audito ataskaitos pagrindas, tikslumą. PPNF pateikimas yra svarbiausias audito proceso etapas. Ankstesniais metais buvo nustatyta daug patobulinimo galimybių, ir Audito Rūmai turėjo tikslą iki 2012 m. pabaigos per du mėnesius po atitinkamo audito vizito parengti 80 % PPNF.

	2010	Tikslas
Laiku paskelbtų pranešimų apie preliminariai nustatytus faktus procentinė dalis	54 %	80 % iki 2012

2010 m. rezultatai dar nėra tinkamo lygio, tačiau per pastaruosius dvejus metus šioje srityje pasiekta reikšmingos pažangos (43 % 2009 m. ir 27 % 2008 m.). Audito Rūmai dės pastangas, kad šis tikslas būtų pasiektas.

Finansų valdymo išorės vertinimas

Audito Rūmai siekia, kad jų išorės auditorius pateiktų besąlyginę nuomonę dėl finansinės atskaitomybės ir išteklių panaudojimo, o Europos Parlamentas, Tarybai rekomendavus, patvirtintų biudžeto įvykdymą.

	2010	Tikslas
Besąlyginė išorės auditoriaus nuomonė ir biudžeto įvykdymo patvirtinimas	Taip	Taip

Profesinis mokymas

Vadovaudamiesi Tarptautinės buhalterių federacijos (IFAC) paskelbtomis gairėmis, Audito Rūmai siekia suteikti vidutiniškai 40 valandų (5 dienas) profesinio mokymo laiko vienam auditoriui per metus.

	2010	Tikslas
Vidutinis profesinio mokymo laikas (dienomis) vienam darbuotojui	5,7 dienos	≥ 5 dienos
2010 m. rezultatai buvo tinkamo lygio ir atspindėjo pagerėjimą, palyginti su 2009 m. (vidutiniškai keturios dienos).		

Darbuotojų poreikių patenkinimas

Pagal 2009 m. atliktą vidaus apklausą apie darbuotojų poreikių patenkinimo lygį 86 % Audito Rūmų darbuotojų iš esmės buvo patenkinti savo darbu. Bendras vidutinis darbuotojų poreikių patenkinimo balas sudarė 2,8 skalėje nuo 1 iki 4, kai didesnis nei 2,5 balo rezultatas atspindi bendrą poreikių patenkinimą. Iki 2012 m. pabaigos, kai bus atliekama panaši apklausa, Audito Rūmai tikisi išlaikyti ar pagerinti šių rezultatų lygį.

PAGALBA AUDITUI

Audito Rūmų audito veiklos sėkmė didžia dalimi priklauso nuo specializuotų pagalbos tarnybų kokybės. Šios tarnybos turi logistinę ir techninę kompetenciją, kuria pasinaudodami Audito Rūmai gali:

- įdarbinti, išlaikyti ir motyvuoti savo **darbuotojus** bei tobulinti jų profesines žinias;
- apie audito rezultatus pranešti visomis **oficialiosiomis ES kalbomis**;
- geriausiai panaudoti **informacines technologijas**;
- valdyti savo **biudžetą** ir atlikti savo **infrastruktūros** priežiūrą;
- vykdyti **audito vizitus** visose šalyse, kuriose yra panaudojamos ES lėšos.

Žmogiškieji ištekliai

Darbuotojų pasiskirstymas

Pagrindinis Audito Rūmų turtas yra jo darbuotojai. 2010 m. gruodžio 31 d. Audito Rūmuose buvo 889 oficialūs pareigūnų ir laikinųjų darbuotojų etatai (išskyrus Audito Rūmų narius, sutartininkus, deleguotus nacionalinius ekspertus ir stažuotojus). 557 dirba audito kolegijose (įskaitant 123 Audito Rūmų narių kabinetų darbuotojus), 151 – Vertimo direktorate, 157 – administracinės pagalbos tarnybose ir 24 – pirmininko kabinete.

Kad būtų prisidėta prie geriausio išteklių panaudojimo tikslo, vykdant visą 2010 m. veiklą buvo toliau ieškomos ir įgyvendinamos galimybės padidinti efektyvumą supaprastinant procedūras ir racionalizuojant tarnybas. Padidinus veiklos efektyvumą atsiradę pagalbinių išteklių, kai tik įmanoma, buvo perkelti vykdyti audito funkcijas. Todėl audito užduotims skirtų etatų skaičius padidėjo 6 %. Šis procesas bus tęsiamas 2011 m.

Audito Rūmų etatų pasiskirstymas gruodžio 31 d.	2008	2009	2010
Audito kolegijos	501	525	557
Vertimo direktoratas	163	163	151
Administracinė pagalba	173	171	157
Pirmininko kabinetas	20	21	24
Iš viso	857	880	889

Įdarbinimas

Audito Rūmų darbuotojai yra sukaupę plataus spektro akademinę ir profesinę patirtį, o jų darbo kokybė bei įsipareigojimai atspindi institucijos rezultatuose. Audito Rūmų įdarbinimo politika grindžiama bendraisiais ES institucijų principais ir įdarbinimo sąlygomis, ir jų personalas susideda iš nuolatinių tarnautojų ir darbuotojų, įdarbintų pagal laikinąsias sutartis. Atvirus konkursus etatams Audito Rūmuose užimti organizuoja Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO). Audito Rūmai taip pat organizuoja įvairias trijų–penkių mėnesių stažuotes universitetų absolventams.

2010 m. Audito Rūmai įdarbino 97 darbuotojus: 63 pareigūnus, 25 laikinuosius darbuotojus ir 9 sutartininkus. Audito Rūmai ypač sėkmingai įdarbino naujus darbuotojus į auditorių darbo vietas. 2010 m. gruodžio 31 d. buvo 44 laisvos darbo vietos – žymiai mažiau nei 2009 m. (73). Pirmą kartą **neužimtų darbo vietų lygis buvo žemesnis nei 5 %.**

Lyčių pusiausvyrą

Šiuo metu personalą sudarančių vyrų ir moterų dalis yra beveik vienoda. Pastaraisiais metais įdarbintų moterų skaičius tolygiai didėjo.

	Vyrai	Moterys
2001	54 %	46 %
2010	50 %	50 %

Toliau pateikiamoje lentelėje vyrų ir moterų proporcija 2010 m. gruodžio 31 d. pateikta pagal užimamas pareigas. Kaip ir kitos ES institucijos, žmogiškųjų išteklių valdymo ir įdarbinimo srityje Audito Rūmai taiko lygių galimybių politiką. 20 iš 67 direktorių ir padalinių vadovų (30 %) yra moterys. Ši dalis, palyginti su praėjusiais metais, nuolat didėja. Dauguma jų dirba Vertimo direktorate ir administracinėse tarnybose.

Padėjėjai (AST lygis)

	Vyrai	Moterys
2009	27 %	73 %
2010	31 %	69 %

Auditoriai administratoriai (AD lygis)

	Vyrai	Moterys
2009	63 %	37 %
2010	62 %	38 %

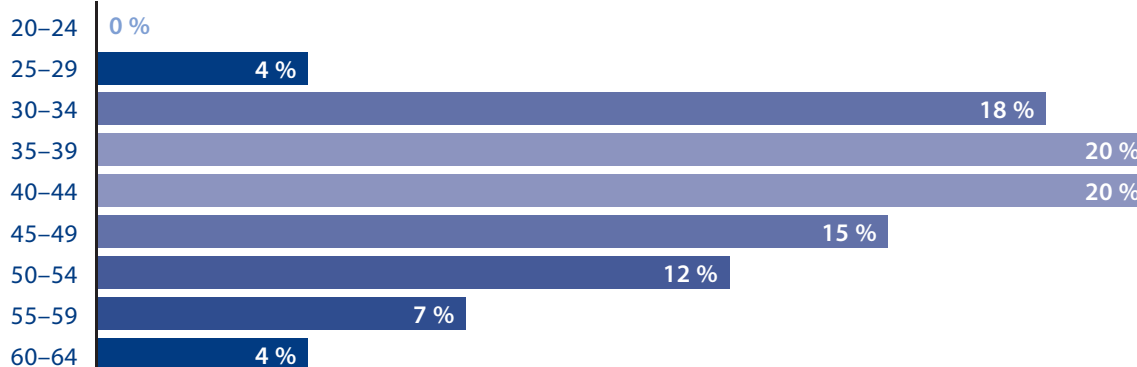
Direktoriai ir skyrių vadovai

	Vyrai	Moterys
2009	74 %	26 %
2010	70 %	30 %

AD lygio moterų proporcija didėja dėl įdarbinimo. Po paskutinio įdarbinimo 45 % visų AD5–AD8 lygio darbuotojų yra moterys.

Darbuotojų amžius

Gruodžio 31 d. Audito Rūmų aktyvios tarnybos darbuotojų amžiaus pasiskirstymas rodo, kad 62 % Audito Rūmų darbuotojų amžius neviršija 44 metų.

Amžius

24 iš 67 direktorių ar skyrių vadovų yra 55 metų ar vyresni. Tai reiškia, kad per artimiausius 5–10 metų vyks intensyvus vadovybės atnaujinimas.

Profesinis mokymas

Audito profesija reikalauja nuolatinio mokymo, kad darbuotojai nuolat tobulintų savo kompetenciją ir įgytų naujų žinių. Be to, specifinėje Audito Rūmų audito aplinkoje prireikia auditorių su gerais kalbiniais įgūdžiais.

2010 m. vienam Audito Rūmų darbuotojui vidutiniškai teko 9,3 profesinio mokymo dienos. Kalbos kursai 2010 m. sudarė 57 % visų mokymui skirtų dienų, palyginti su 55 % 2009 m. Neskaičiuojant kalbos kursų, 2010 m. auditoriai profesiniam mokymui skyrė 5,7 dienos (buvo pasiektas vienas pagrindinių institucijos tikslų).

Pagal 2008–2011 m. mokymosi kryptį planą bei 2009 m. patvirtintas mokymosi gaires Mokymo padalinys gerino mokymo turinį ir 2010 m. rengė naujus kursus pagal Audito Rūmų nustatytus prioritetus. Be to, buvo sėkmingai tęsiamas bendradarbiavimas su kitomis institucijomis ir tarpinstitucinėmis įstaigomis, tokiomis kaip Europos viešojo administravimo mokykla.

Vertimas

Vertimas yra svarbi auditui teikiamos pagalbos veikla, kuri Audito Rūmams padeda įvykdyti savo misiją ir pasiekti savo komunikacijos tikslus. 2010 m. visa vertimų darbo apimtis buvo panaši kaip ir 2009 m. Daugiau nei 99 % vertimo paslaugų buvo atliktos laiku.

2010 m. buvo dedamos pastangos įgyvendinant generalinio sekretoriaus nustatytą persikirstymo planą, 2011 m. siekiant vertimo etatus ir darbuotojus perkelti į audito tarnybas.

Audito Rūmų Vertimo direktoratas taip pat teikė labai svarbią kalbinę pagalbą auditoriams audito vizitų metu bei audito ataskaitų rengimo etapais. Parama taip pat buvo teikiama INTOSAI darbo grupėms bei atsiradus kitiems specifiniams poreikiams, susijusiems su Audito Rūmų audito veikla. Buvo tęsiamas darbas įgyvendinant *Artemis* projektą, kuriuo siekiama pagerinti vertėjų naudojamų pagrindinių IT programų funkcionalumą. Audito Rūmų Vertimo direktoratas taip pat aktyviai dalyvavo tarpinstituciniuose ir tarptautiniuose profesiniuose forumuose.

Informacinės technologijos

Informacinės technologijos (IT) suteiks galimybes pasiekti bendruosius Audito Rūmų 2009–2012 m. strategijos tikslus. 2010 m. Audito Rūmai:

- pagal 2010–2012 m. strateginį IT planą patvirtino bendradarbiavimo platformą, skirtą skatinti dalijimąsi žiniomis, visų pirma pagrindinėje audito veiklos srityje;
- ir toliau dėjo pastangas racionalizuojant ir supaprastinant elektroniniu būdu atliekamas vidaus procedūras, siekiant pagerinti efektyvumą ir rezultatyvumą;

- skyrė išmaniuosius telefonus ir nešiojamuosius kompiuterius, kad nepriklausomai nuo vietos ir laiko būtų veiksmingai atliktas būtinas audito darbas kaip Audito Rūmų veiklos tęstinumo dalis.

Šie patobulinimai buvo atlikti sustiprinant operacijų ir veiklos tęstinumo apsaugą, siekiant užtikrinti visų Audito Rūmų IT paslaugų prieinamumą ir kokybę.

Administravimas ir infrastruktūra

Finansų ir pagalbos direktorato paskirtis – efektyviai, rezultatyviai ir laiku Audito Rūmų auditoriams teikti tinkamas pagalbos paslaugas ir užtikrinti būtinas finansines, vidaus kontrolės ir apskaitos priemones, kurios padėtų vykdyti Audito Rūmų veiklą.

2010 m. direktoratas ir toliau didžiausią dėmesį skyrė efektyvumo ir rezultatyvumo didinimui, siekiant turimus išteklius skirti auditui.

Pagal 2008 m. pabaigoje su biudžeto valdymo institucija sudarytą susitarimą dėl K3 pastato finansavimo pagrindinė 2010 m. veikla buvo projekto vadovo atliekamas statybų darbų ir susijusių paslaugų viešųjų pirkimų kvietimų teikti pasiūlymus rengimas ir skelbimas. Didžioji šio projekto viešųjų pirkimų procedūros dalis 2010 m. buvo baigta. Pastato statyba vykdoma laiku ir neviršijant biudžeto. Darbus tikimasi baigti 2012 m. pabaigoje.

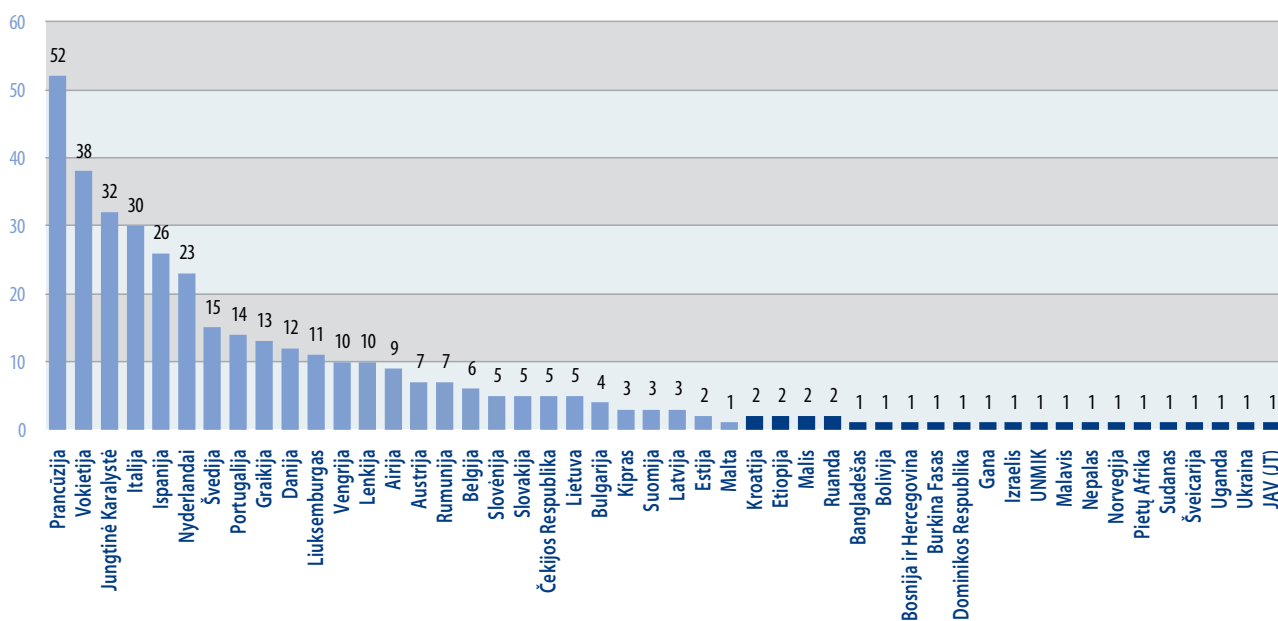
Audito vizitai

Audito Rūmų audito darbas reikalauja, kad auditoriai atliktų vizitus (paprastai vadinamus „misijomis“) į valstybes nares ar kitas ES paramą gaunančias šalis, taip pat į tarptautinių organizacijų, pavyzdžiui, JT, būstines. 2010 m. iš viso buvo atlikti 376 audito vizitai: 351 į valstybes nares, 25 į kitas valstybes, palyginti su 336 2009 m. Šis beveik 12 % audito vizitų skaičiaus padidėjimas, nepaisant labai nedidelio naujų etatų sukūrimo visuose Audito Rūmuose, atspindi auditui skirtų išteklių padidėjimą.

Paprastai šių vizitų metu lankomasi ES lėšas tvarkančiose, valdančiose ir atliekančiose mokėjimus centrinėse ir vietos administracijose bei pas lėšas gaunančius galutinius naudos gavėjus. Dažniausiai auditorių grupes sudaro du arba trys auditoriai, o audito vizitai paprastai gali trukti iki dviejų savaitių, priklausomai nuo audito pobūdžio ir kelionės nuotolio.

ES audito vizitai dažnai atliekami kartu su atitinkamų valstybių narių aukščiausiosiomis audito institucijomis, kurios suteikia naudingą logistinę ir praktinę pagalbą.

2010 M. AUDITO VIZITAI



FINANSINĖ INFORMACIJA

Europos Audito Rūmai finansuojami iš bendrojo Europos Sąjungos biudžeto. Jų biudžetas sudaro apie 0,1 % visų ES išlaidų ir mažiau nei 2 % visų administracinių išlaidų.

2010 m. biudžeto vykdymas

2010 FINANSINIAI METAI	Galutiniai asignavimai	Įsipareigojimai		Mokėjimai
			Panaudota įsipareigojimų asignavimų dalis (%)	
		(1 000 eurų)		
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys				
10. Institucijos nariai	13 364	12 980	98 %	12 687
12. Pareigūnai ir laikinasis personalas	94 245	87 459	93 %	87 104
14. Kitas personalas ir išorės paslaugos	4 604	3 590	78 %	3 567
162. Komandiruotės	3 450	3 231	94 %	2 775
161 + 163 + 165. Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 861	1 887	66 %	1 435
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	118 524	109 147	92 %	107 568
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamasis turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos				
20. Nekilnojamasis turtas	18 561	18 390	99 %	7 656
210. ITT	6 365	6 365	100 %	4 035
212 + 214 + 216. Kilnojamasis turtas ir susijusios išlaidos	834	771	92 %	701
23. Einamosios administracinės išlaidos	430	406	94 %	274
25. Posėdžiai, konferencijos	858	847	99 %	642
27. Informacija ir leidyba	2 373	2 032	86 %	797
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	29 421	28 811	98 %	14 105
Iš viso Audito Rūmuose	147 945	137 958	93 %	121 673

2010 m. bendras biudžeto įvykdymo lygis buvo 93 %. 1 antraštinėje dalyje šis lygis sudarė 92 %, o 14 skyriaus atveju (kitas personalas ir išorės paslaugos) buvo mažiausias (78 %) – ši situacija iš esmės susidarė dedant pastangas sumažinti sąnaudas. Vidutinis vykdymo lygis 2 antraštinės dalies atveju buvo 98 %.

20 skyriaus (nekilnojamasis turtas, pavyzdžiui, pastatai) mokėjimų suma yra susijusi su antrojo Audito Rūmų priestato – K3 pastato – statyba. Antroji 11 milijonų eurų šio projekto finansavimo dalis buvo įtraukta į 2010 m. biudžetą. Ši suma buvo skirta ir dalis jos buvo sumokėta 2010 m. K3 pastato asignavimų likutis yra perkeltas į 2011 m., kad jį būtų galima panaudoti sutartims, kurias projekto vadovas Audito Rūmų vardu pasirašė su statybų bendrovėmis. Asignavimai bus panaudoti vadovaujantis 2008 m. Audito Rūmų Europos Parlamentui ir Tarybai pateikta sąmata.



2011 m. biudžetas

2011 m. biudžetas sumažėjo 2,44 %, palyginti su 2010 m., visų pirma dėl mažesnių asignavimų naujam Audito Rūmų pastatui (K3).

Visos K3 pastato statybų įvertintos sąnaudos sudaro 79 milijonus eurų ir bus finansuojamos per ateinančius penkerius metus: 55 milijonai eurų 2009 m., 11 milijonų eurų 2010 m., 7 milijonai eurų 2011 m. ir 3 milijonai eurų atitinkamai 2012 ir 2013 m.

BIUDŽETAS	2011	2010
	(1 000 eurų)	
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys		
10. Institucijos nariai	12 930	13 364
12. Pareigūnai ir laikinasis personalas	95 957	94 246
14. Kitas personalas ir išorės paslaugos	3 825	4 603
162. Komandiruotės	3 652	3 450
161 + 163 + 165. Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 485	2 861
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	118 849	118 524
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamas turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos		
20. Nekilnojamas turtas	14 611	18 518
210. ITT	6 500	6 365
212 + 214 + 216. Kilnojamas turtas ir susijusios išlaidos	816	877
23. Einamosios administracinės išlaidos	422	404
25. Posėdžiai, konferencijos	893	868
27. Informacija ir leidyba	2 240	2 389
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	25 482	29 421
Iš viso Audito Rūmuose	144 331	147 945

AUDITAS IR ATSKAITINGUMAS

Vidaus auditas

Audito Rūmų vidaus audito tarnyba padeda Audito Rūmams siekti savo tikslų sistemingai ir metodiškai vertinant rizikos valdymą, vidaus kontrolę ir valdymo procedūras. Vidaus audito tarnyba taip pat teikia rekomendacijas, kaip pagerinti efektyvumą, remdamasi Audito Rūmų vidaus kontrolės sistemų veiksmingumo vertinimais.

2010 m. Audito Rūmų vidaus audito tarnyba: atliko atsižvelgimo į praėjusiais metais pateiktas rekomendacijas auditus; atliko Audito Rūmų *ex ante* patikrų sistemos reformos peržiūrą; atliko Audito Rūmų SOS II/SAP sistemos įdiegimo auditą; patikrino Audito Rūmų vidinės televizijos sistemos atitiktį duomenų apsaugos standartams ir reikalavimams. Didžioji rekomendacijų dalis buvo patvirtinta ir įtraukta į taisomųjų veiksmų planus.

Audito Rūmų audito komitetas prižiūri vidaus auditoriaus veiklą ir užtikrina jų nepriklausomumą. Jis taip pat aptaria ir nagrinėja vidaus auditoriaus darbo programą ir ataskaitas, o esant reikalui paveda vidaus auditoriui atlikti specialius auditus.

Nuo 2009 m. Audito Rūmų vidaus audito tarnyba buvo sertifikuota kaip atitinkanti tarptautiniu mastu pripažintus Vidaus auditorių instituto standartus.

Audito Rūmų išorės auditas

Europos Audito Rūmų metinių finansinių ataskaitų auditą atlieka nepriklausomas Audito Rūmų paskirtas išorės auditorius. Tai yra svarbus elementas Audito Rūmams siekiant užtikrinti, kad jie patys sau taikytų tuos pačius **skaidrumo ir atskaitingumo** principus kaip ir audituojamiems subjektams.

Nepriklausomo išorės auditoriaus, *PricewaterhouseCoopers SARL*, ataskaita dėl Audito Rūmų 2009 finansinių metų finansinių ataskaitų buvo paskelbta 2010 m. spalio mėn.⁷

⁷ OLC 279, 2010 10 15.

IŠORĖS AUDITORIAUS NUOMONĖ 2009 FINANSINIAI METAI

DĖL FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS:

„Mūsų manymu, ši finansinė atskaitomybė teisingai atspindi Europos Audito Rūmų finansinę padėtį 2009 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusių finansinių metų finansinius rezultatus bei pinigų srautus, vadovaujantis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002, 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančiu išsamias minėto Tarybos reglamento įgyvendinimo taisykles, ir Europos Audito Rūmų apskaitos taisyklėmis.“

DĖL IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMO IR KONTROLĖS PROCEDŪRŲ:

„Remdamiesi šioje ataskaitoje pateiktais savo darbo rezultatais, galime teigti, kad neaptikome jokių faktų, leidžiančių manyti, kad visais reikšmingais aspektais, vadovaujantis pirmiau aprašytais kriterijais:

- a) Audito Rūmams skirti ištekliai nebuvo panaudoti pagal paskirtį;
- b) įdiegtos kontrolės procedūros nesuteikia garantijų, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti finansinių operacijų atitiktį galiojančioms taisyklėms ir teisės aktams.“

ĮGALIOTOJO LEIDIMUS DUODANČIO PAREIGŪNO DEKLARACIJA

Aš, toliau pasirašęs, Europos Audito Rūmų generalinis sekretorius, kaip įgaliotasis leidimus duodantis pareigūnas:

- tvirtinu, kad šioje ataskaitoje pateikta informacija išsami ir tiksli;
- su pakankamu patikiniu konstatuoju, kad:
 - šioje ataskaitoje apibūdinti veiklai skirti ištekliai buvo naudojami pagal numatytą paskirtį ir vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais;
 - įdiegtos kontrolės procedūros suteikia būtinas garantijas dėl finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo ir užtikrina tinkamą pareiškimo ar įtarimo dėl sukčiavimo atvejų nagrinėjimą.

Šis patikininimas yra grindžiamas mano profesine nuovoka ir turima informacija, tokia kaip *ex post* patikrų rezultatai, vidaus auditoriaus ataskaitos ir ankstesnių finansinių metų išorės auditoriaus ataskaitos.

Tvirtinu, kad aš nežinau nieko, kas nebuvo paskelbta šioje ataskaitoje ir kas galėtų turėti neigiamų pasekmių institucijos interesams.

Liuksemburgas, 2011 m. kovo 24 d.

Eduardo RUIZ GARCÍA



Generalinis sekretorius

EUROPOS AUDITO RŪMŲ VALDYMAS

Europos Audito Rūmai – tai nepriklausoma Europos Sąjungos išorės audito institucija, įsikūrusi Liuksemburge. Audito Rūmai veikia kaip **kolegialus organas**, susidedantis iš 27 narių – po vieną iš kiekvienos valstybės narės. Juos Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, skiria šešerių metų kadencijai su galimybe ją pratęsti. Iš savo tarpo trejų metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta, Audito Rūmų nariai išsirenka pirmininką.

Audito Rūmai organizuoti į **kolegijas**, kurioms priskiriami nariai. Kolegijos parengia ataskaitas ir nuomones Audito Rūmams tvirtinti. I–IV audito kolegijos atsako už įvairias pajamų ir išlaidų sritis, o penktoji, CEAD kolegija – už horizontaliuosius klausimus. Kolegijoms talkina audito direktoratų darbuotojai. Po 2010 m. atliktos Audito Rūmų **darbo tvarkos taisyklių** peržiūros kai kurių kategorijų Audito Rūmų ataskaitas ir nuomones gali tvirtinti kolegijos, o ne visi Audito Rūmų nariai.

Administraciniam komitetui vadovauja pirmininkas. Komitetą sudaro kolegijų seniūnai ir generalinis sekretorius (institucijos aukščiausios ES kategorijos tarnautojas, atsakingas už jos administracijos ir pagalbos tarnybas). Komitetas vykdo koordinavimo funkciją ir rengia Audito Rūmų sprendimus, susijusius su strateginio planavimo, veiklos valdymo ir administraciniais klausimais.

Visi **nariai** yra atsakingi už konkrečias užduotis, visų pirma susijusias su auditu. Jie teikia audito pasiūlymą ir ataskaitas, susijusias su užduotimis, už kurias jie yra atsakingi kolegijų ir Audito Rūmų lygmeniu. Priėmus ataskaitą, atsakingas narys ją pristato Europos Parlamentui, Tarybai ir kitoms atitinkamoms suinteresuotosioms šalims. Nariams talkina jų kabinetų darbuotojai ir audito užduočiai priskirta grupė.



Europos Audito Rūmai

Metinė veiklos ataskaita 2010

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras

2011 — 46 p. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9237-100-5

doi:10.2865/97515

KAIP ĮSIGYTI ES LEIDINIŲ

Nemokamų leidinių galite įsigyti:

- svetainėje EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- Europos Sąjungos atstovybėse arba delegacijose. Jų adresus rasite svetainėje: <http://ec.europa.eu> arba sužinosite kreipęsi faksu: +352 2929-42758.

Parduodamų leidinių galite įsigyti:

- svetainėje EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Prenumeruoti leidinius (pvz., metines *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* serijas, *Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos rinkinius*) galite:

- tiesiogiai iš Europos Sąjungos leidinių biuro platintojų (http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm).

<http://www.eca.europa.eu>





Europos Audito Rūmai
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG
www.eca.europa.eu



Leidinių biuras

ISBN 978-92-9237-100-5



9 789292 371005